

Informatiedocument voedselketen informatie voor slachthuizen van pluimvee en tamme konijnen

Code: K-PL-VKI-ID01 Versie: 03

Ingangsdatum: 26-07-2023

Versie	Datum	Wijzigingen ten opzichte van vorige versie
01	03-12-2021	Informatieblad ten behoeve van de exploitant van het levensmiddelenbedrijf van herkomst, zoals beschreven in V 2019/627 Titel III, hoofdstuk II, Afdeling I, artikel 9 onder punt 1, en ten behoeve van de exploitant van een pluimveeslachthuis.
02	01-12-2022	Document is geactualiseerd
03	26-07-2023	Toevoegen informatie veldproef leghennen

Inhoud

1	Onderwerp	2
1.1	Doel.....	2
1.2	Toepassingsgebied	2
2	Wet- en regelgeving.....	2
2.1	EU-Regelgeving	2
2.2	Nationale wetgeving	2
3	Begrippen en definities (niet uitputtend)	2
4	Werkwijze	3
4.1	Communicatie	4
4.2	Registratie	4
4.3	Archivering	4
Bijlage.....		5
	Handreiking controle VKI	5
	Bijlage 1 lay-out VKI formulier.	5
	Controle VKI door de slachthuisexploitant	7
	Algemeen	7
	Specifieke onderdelen van de controle van de VKI door de slachthuisexploitant	7
	Indeling VKI's.....	7
	Aanleveringstermijn VKI	8
	Controle van de gegevens	8

Eén VKI per stal	8
Beoordeling mortaliteit	9
Diergeneesmiddelengebruik.....	9
Wachttermijnen	10
Salmonellastatus van het koppel	10

1 Onderwerp

1.1 Doel

Dit document geeft invulling aan de verplichting die Uitvoeringsverordening (EU) 2019/627, artikel 9, de bevoegde autoriteit oplegt om de exploitant van een levensmiddelenbedrijf van herkomst te informeren inzake de minimale informatie over de voedselketen die overeenkomstig bijlage II, sectie III, van Verordening (EG) nr. 853/2004 aan de exploitant van een slachthuis moet worden verstrekt.

1.2 Toepassingsgebied

Het document is van toepassing op het aanleveren van de voedselketeninformatie door de houder van pluimvee aan de exploitant van het pluimveeslachthuis waar de dieren ter slachting worden aangeboden, en de werkwijze van de exploitant van het pluimveeslachthuis ten aanzien van het opvragen, ontvangen, controleren en actief gebruik maken van de voedselketeninformatie.

Tevens zijn enkele algemene eisen opgenomen met betrekking tot de VKI van lagomorfen (tamme konijnen).

2 Wet- en regelgeving

2.1 EU-Regelgeving

- Verordening (EG) nr. 853/2004 artikel 3, juncto bijlage II, sectie III
- Uitvoeringsverordening (EU) 2019/627, Titel III, Hoofdstuk II, Afdeling 1 art. 9

2.2 Nationale wetgeving

- Warenwet
- Regeling dierlijke producten

3 Begrippen en definities (niet uitputtend)

Begrip	Definitie
NVWA	Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit
VKI	voedselketen informatie

gekweekt wild	gekweekte loopvogels en gekweekte landzoogdieren andere dan als landbouwhuisdier gehouden hoefdieren
officiële dierenarts (OD)	een dierenarts die, zoals bedoeld in Vo.(EU) 2017/625 art. 3 lid 32, gekwalificeerd is om als zodanig op te treden en door de NVWA is aangesteld.
pluimvee	Pluimvee als gedefinieerd in bijlage I, punt 1.3, bij Verordening (EG) nr. 853/2004

4 Werkwijze

Het voorschrift van Verordening (EG) nr. 853/2004 in bijlage II, sectie III is onverkort van toepassing op de exploitanten van pluimveeslachthuizen.

Kort samengevat:

De exploitant van het slachthuis is verplicht de Voedselketeninformatie (VKI) op te vragen, te ontvangen, de aanwezigheid en inhoud er van te controleren en er actief gebruik van te maken. Slachthuisexploitanten moeten ten minste 24 uur voordat de dieren bij het slachthuis aankomen, in het bezit zijn van de informatie. Uitgezonderd zijn die gevallen waarbij de NWA-dierenarts toestaat dat de VKI minder dan 24 uur vóór de aankomst van de dieren aan het slachthuis wordt verstrekt of dat die de dieren naar het slachthuis vergezelt.

De exploitant van het slachthuis moet de VKI "evalueren en moet de ontvangen informatie over de voedselketen aan de officiële dierenarts voorleggen." De dieren mogen niet aangevoerd worden, geslacht of verder behandeld worden zolang de officiële dierenarts daarvoor geen toestemming heeft gegeven.

Voor de exploitanten van pluimveeslachthuizen zijn de volgende voorwaarden van toepassing:

- Bij pluimvee, uitgezonderd postduiven, dient de VKI op de werkdag voorafgaand aan de slacht, voor 14.00 uur door het slachthuis aan de officiële dierenarts beschikbaar te zijn gesteld. Op bedrijven waar met de NVWA afspraken zijn gemaakt over 'beoordeling op afstand' dienen de VKI's uiterlijk om 13.00 uur beschikbaar te zijn gesteld.
- De VKI kan via digitale databestanden worden aangeleverd
- De VKI moet steeds vóór het beschikbaar stellen aan de officiële dierenarts, beoordeeld zijn door de exploitant van het slachthuis.
- Gelijktijdig met het beschikbaar stellen van de VKI aan de officiële dierenarts, zal het slachthuis ook de voorgenomen maatregelen naar aanleiding van de beoordeling van deze VKI, bijv. met betrekking tot de ontvangst van de dieren of de AM/PM-keuring, aan de officiële dierenarts kenbaar moeten maken.
- In het HACCP-plan van het slachthuis zal een procedure opgenomen moeten zijn die omschrijft hoe men omgaat met de VKI.
- Bij postduiven mag de VKI tegelijk met de dieren op het slachthuis aangeboden worden mits het slachtproces hierdoor niet ontregeld raakt.

- Bij gekweekte lagomorfen (tamme konijnen) mag de VKI tegelijk met de dieren op het slachthuis aangeboden worden, mits het slachtproces hierdoor niet ontregeld raakt.

4.1 Communicatie

De VKI wordt door de exploitant van het slachthuis ontvangen in digitale vorm of op papier. Hiervoor zijn/worden verschillende systeem- of diersoortspecifieke formulieren of toepassingen ontwikkeld. Aanlevering van de VKI door het slachthuis aan de officiële dierenarts mag zowel op papier als digitaal gebeuren. Dit moet op bedrijfsniveau ingeregeld worden.

De voor pluimvee (incl. vleesduiven) te gebruiken formulieren zijn beschikbaar op de website van AVINED (www.avined.nl).

Het formulier voor postduiven is beschikbaar op de website van de NPO (www.npoveenendaal.nl).

Het formulier voor konijnen is beschikbaar op de website van LTO (www.konijnenportaal.nl)

4.2 Registratie

Exploitanten van (pluimvee)slachthuizen dienen de ontvangen VKI's te registreren.

4.3 Archivering

Exploitanten van (pluimvee)slachthuizen dienen de ontvangen VKI's te archiveren gedurende wettelijk voorgeschreven termijnen.

Hierbij is het mogelijk dat de slachthuisexploitant 1 systeem gebruikt voor registratie en archivering.

Bijlage

Handreiking controle VKI

In deze bijlage wordt aan de pluimveeslachthuizen een handreiking gedaan om te komen tot een goede procesbeschrijving van de VKI-controle in de bedrijfseigen procedure(s).

De lay-out van het VKI-formulier bevat essentiële onderwerpen van toepassing voor de aangeleverde dieren. Al naar gelang de soort pluimvee kan de lay-out dus aangepast worden, bv verschil tussen leghennen of vleeskuikens.

Indien het VKI uit meerdere pagina's bestaat, dient duidelijk te zijn dat deze pagina's tot 1 VKI-document behoren.

Bijlage 1 lay-out VKI formulier.

Onderwerp	Gegevens	Diersoort
Gegevens pluimveehouder	Registratienr.(KIP-systeem) Naam Adres PC/Woonplaats Emailadres	Alle pluimvee
Gegevens dierenarts	Naam Praktijk Vestigingsplaats Emailadres	Alle pluimvee
Gegevens slachthuis	Naam Plaats Emailadres	Alle pluimvee
Naam broederij(en)		Vleeskuikens, vleeseenden
Soort pluimvee		Alle pluimvee
Ras		Alle pluimvee
VB-nummer(s)		Vleeskuikens, vleeseenden
Bedrijfslocatie	Volledige NAW gegevens indien afwijkend van gegevens pluimveehouder	Alle pluimvee
Stalnummer(s)		Alle pluimvee
Opzetdatum		Alle pluimvee
Aantal opgezette dieren		Alle pluimvee
Uitvalgegevens (Mortaliteit)	= % gestorven dieren van het aantal opgezette dieren	Alle pluimvee
gecumuleerde dagelijkse mortaliteit (%)		Vleeskuikens cat. 2 en 3

Onderwerp	Gegevens	Diersoort
Slachtdatum		Alle pluimvee
Aantal dieren voor slachting		Alle pluimvee
Moeten de kuikens gemonitord worden op voetzoollaesies?		Vleeskuikens
Voerleverancier	Volledige NAW gegevens	Alle pluimvee
Aantal transport combinaties		Alle pluimvee
Voer en coccidiostatica	Wel/niet gebruik coccidiostaticum met wettelijke wachttermijn en begindatum en einddatum.	Alle pluimvee
Gezondheid	Wel/niet ziekte verschijnselen. Indien wel: ziekteverschijnselen of diagnose (incl. event. onderzoekuitslagen) Wel/niet gebruik geneesmiddel. Indien wel: registratienummer en wettelijke wachttermijn, begindatum, einddatum en gebruikte hoeveelheid.	Alle pluimvee
Vaccins	Merk/ type en registratienummer. Methode en datum van toediening. Wettelijke wachttermijn.	Alle pluimvee
Salmonellastatus	Geen salmonella aangetoond. Salmonella aangetoond, SE/ST. Salmonella aangetoond, geen SE/ST nl.: Vaccinstam aangetoond: Ja/Nee	Vleeskuikens, Legkippen, Vermeerderings-kippen, Kalkoenen
Bijvoegen verplicht:	Uitslagen onderzoek Salmonella	Alle pluimvee
	Bijlage(n) gecumuleerde dagelijkse mortaliteit (gdm).	GDM: vleeskuikens cat 2 en 3
Bijvoegen overig:	Overige uitslagen van relevant onderzoek	Alle pluimvee
Opmerkingen		

Om een (snelle) [terugkoppeling naar de pluimveehouder en/of zijn dierenarts](#) (VO (EU) 2019/627 art 39) mogelijk te maken, wordt nu ook gevraagd naar het emailadres van beiden.

Bij het onderwerp "[bedrijfslocatie](#)" worden de volledige Naam-Adres-Woonplaats (NAW) gegevens gevraagd van de locatie waar de dieren gehouden zijn. Dit hoeft alleen ingevuld te worden, wanneer dit afwijkt van de NAW gegevens van de pluimveehouder zoals vermeld in het eerste vak.

Naast de gegevens over de mortaliteit dient de pluimveehouder nu ook de gegevens over de gecumuleerde dagelijkse mortaliteit (GDM) aan te leveren op een manier waardoor het slachthuis de wettelijke voorgeschreven controle, analyse en registratie kan uitvoeren. Gegevens over de GDM zijn alleen voorgeschreven voor categorie 2 en 3 vleeskuikens.

Ook in het vakje "voerleverancier" worden nu de volledige NAW-gegevens gevraagd. Deze zijn van belang als er een snelle tracering zou moeten plaatsvinden.

Controle VKI door de slachthuisexploitant

Algemeen

In Verordening (EG) nr. 853/2004 worden in bijlage II, sectie III de onderwerpen benoemd welke onderdeel van de controle door de exploitant moeten zijn.

Daarnaast worden vanuit de Vleeskuikenrichtlijn 2007/43 eisen gesteld aan het welzijn van vleeskuikens. Deze zijn in Nederland geïmplementeerd in het Besluit en de Regeling Houders van dieren. Voor vleeskuikens van categorie 2 (bezettingsdichtheid van meer dan 33 kg/m² tot en met 39 kg/m²) en categorie 3 (bezettingsdichtheid van meer van 39 kg/m² tot en met 42 kg/m²) zijn deze eisen deels opgenomen in de lay-out van het VKI-formulier. De gegevens omtrent de dagelijkse mortaliteit en de gecumuleerde dagelijkse mortaliteit dienen met de gegevens voor het slachten te worden aangeleverd. Ook is er een keuzevak om aan te geven of de pluimveehouder de slachthuisexploitant verzoekt om de voetzollaesiescore uit te voeren. Gemakshalve zijn daarom deze dierenwelzijnsitems in het VKI-formulier verwerkt. Om het de slachthuisexploitant mogelijk te maken de gecumuleerde dagelijkse mortaliteit te controleren en te analyseren, zal de pluimveehouder de sterftecijfers per dag moeten aanleveren in een bijlage.

Specifieke onderdelen van de controle van de VKI door de slachthuisexploitant

Indeling VKI's

Vanaf 1 januari 2021 wordt er voor koppels een onderscheid gemaakt tussen risico-VKI's en niet-risico-VKI's. Een risico-VKI is een VKI waarin sprake is van een geschiedenis met

- ziekte(n), inclusief een positieve Salmonella uitslag en/of,
- diergeneesmiddelengebruik met een wachttijd en/of
- een verhoogd sterftepercentage in het betreffende koppel (zie onder hoofdstuk sterftepercentage).

Na beoordeling door de exploitant dient deze de VKI's als 2 aparte categorieën aan te bieden aan de NVWA: de risico-VKI's en de niet-risico-VKI's.

De OD verifieert de beoordeling door de exploitant voor 100% van de risico-VKI's en steekproefsgewijs 5% van de niet-risico-VKI's met een minimum van 1 niet-risico-VKI per slachthuis per slachtdag.

Om deze verminderde controlefrequentie van 5% op een slachthuis te kunnen toepassen, dient het slachthuis een geschiedenis van goede naleving met betrekking tot de VKI-controle, en de correcte toepassing van de resultaten daaruit voor de AM- en PM-keuring, te hebben.

Aangevoerde koppels uit het buitenland gaan vergezeld van een Tracescertificaat (gezondheidscertificaat). De OD dient van alle buitenlandse koppels de Tracescertificaten te controleren en de gegevens te vergelijken met de VKI-gegevens.

Aanleveringstermijn VKI

De slachthuisexploitant controleert of de VKI wordt aangeleverd volgens de in Verordening (EG) 853/2004 genoemde termijn van tenminste 24 uur voor de aankomst op het slachtterrein.

Met de sector zijn afspraken gemaakt over de uiterste aanlevertijd van VKI's op pluimveeslachthuizen: voor 14.00 u de werkdag voor het slachten bij aanleveren van VKI's aan de dierenarts op het betreffende slachthuis. Hiervan mag afgeweken worden indien:

- Slachthuizen die ≤ 10 GVE/week slachten: VKI mag de zending vergezellen (Let op: aan de overige voorwaarden moet wel voldaan worden).
- Slachthuizen die 10 GVE/week of meer slachten: VKI dient de werkdag voor slachten vóór 14.00 uur (pluimvee) of voor aanvang van de fysieke AM keuring (lagomorfen en postduiven) door het slachthuis aan de officiële dierenarts beschikbaar te zijn gesteld.
- Bij beoordeling 'op afstand': De exploitant van het slachthuis zorgt er voor dat vóór 13.00 uur, de dag voorafgaand aan het slachten, het VKI formulier digitaal aan de OD ter beschikking is gesteld.

Controle van de gegevens

De informatie, die op het VKI vermeld moet staan per diersoort, is opgenomen in de tabel in de bijlage 1.

Voor pluimvee is alle informatie die terug gaat tot 60 dagen voor het slachten relevante informatie zoals gevraagd op het VKI formulier. Wanneer informatie van langer geleden ook relevant is voor het koppel (denk b.v. aan lang persisterende ziekten als vlekziekte in een koppel, waarbij de informatie van de laatste 3 koppels van belang is) moet dit ook vermeld worden.

Voor konijnen is de termijn waarin informatie als relevant wordt beschouwd, op 35 dagen vóór de slacht gesteld.

De slachthuisexploitant controleert en analyseert alle relevante gegevens op onderstaande:

Eén VKI per stal

- altijd één VKI per weglaadkoppel
- uitlaadkoppels: per stal is een apart VKI formulier vereist. Het slachthuis kan in overleg met de pluimveehouder en de OD besluiten om, wanneer er sprake is van aanvoer van meerdere uitlaadkoppels van 1 pluimveehouder van 1 adres, deze koppels samen te voegen tot 1 slachtkoppel. Dit is niet toegestaan in het geval dat er:
 1. een mortaliteit hoger is dan de grenzen genoemd onder *Beoordeling mortaliteit*;

2. en/of andere relevante gegevens verschillen tussen de betrokken stallen dan alleen stalnummer en mortaliteit.

Indien toegestaan wordt dat meerdere koppels samengevoegd worden tot 1 slachtkoppel, wordt op de terugmelding van de beoordeelde VKI's aan het slachthuis aangegeven: "Op basis van de beoordeelde VKI's is er geen bezwaar tot het op het slachthuis samenvoegen van de uitlaadkoppels van veehouder uit de stallen , om deze vervolgens als 1 koppel te slachten."

Beoordeling mortaliteit

Indien er op de VKI een hoog sterftepercentage is aangegeven moet hierbij een verklaring aangeleverd worden over de oorzaak. Als de VKI geen aanvullende informatie geeft, wordt door de slachthuisexploitant alsnog een aanvullende verklaring gevraagd aan de pluimveehouder en/of diens dierenarts over de oorzaak van de hoge sterfte en de periode waarin deze heeft plaatsgevonden. Deze verklaring wordt opgevraagd bij een overschrijding van de norm van de gecumuleerde dagelijkse mortaliteit.

Ook bij een totale mortaliteit van meer dan:

- 5% bij vleeskuikens en vleeseenden,
- 10% bij leghennen
- 15% bij vermeerderingsdieren (kippen en eenden);
- 10% bij kalkoenen,

zal door de slachthuisexploitant aan de pluimveehouder of diens dierenarts een dergelijke aanvullende verklaring over de hoge sterfte gevraagd moeten worden.

Bij vleeskuikens (categorie 2 en 3) wordt voor de beoordeling van de periode waarin de sterfte is opgetreden de gecumuleerde dagelijkse mortaliteit als bijlage bij de VKI door de pluimveehouder aangeleverd bij de slachthuisexploitant (Besluit Houders van Dieren art. 2.58 lid 1).

De slachthuisexploitant heeft de verplichting om de aannemelijkheid van de juistheid van deze gegevens te verifiëren en te registreren (samen met DOA's).

Voor de beoordeling van de gecumuleerde dagelijkse mortaliteit maakt het slachthuis (en bij de verificatie ook de OD) gebruik van de rekenmethode uit het Besluit Houders van Dieren zoals weergegeven op de website van RVO: <https://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/dieren-houden/dierenwelzijn/welzijnseisen-voor-dieren/vleeskuikens/afvoer> .

De maximumnorm voor de gecumuleerde dagelijkse mortaliteit is $1\% + 0,06\% \times \text{slachtleeftijd}$ in dagen van het koppel, zoals beschreven in het Besluit Houders van dieren art. 2.62.

Bij overschrijding van de maximumnorm van de gecumuleerde dagelijkse mortaliteit kan de pluimveehouder een toereikende verklaring mee sturen naar het slachthuis. Het slachthuis meldt de overschrijding van de norm tezamen met de toereikende verklaring aan de OD.

Diergeneesmiddelengebruik

De exploitant controleert en analyseert het op de VKI vermelde diergeneesmiddelengebruik op de volgende punten:

- Is het middel geregistreerd voor de betreffende diersoort?;
- Wachttijden;
- Toepassing cascade regeling

Wachttermijnen

Voor de controle van de wachttermijnen van medicijnen die op VKI formulieren van pluimveehouders vermeld staan, kan gebruik gemaakt worden van de informatie vermeld op de website van de Europese Unie: <https://www.medicinesinfo.eu/>. Daarnaast kunnen een aantal andere websites geraadpleegd worden (lijst is niet uitputtend):

Nederland	College ter beoordeling geneesmiddelen Het formularium Het repertorium	www.cbg-meb.nl https://www.diergeneesmiddeleninformatiebank.nl/nl/ http://wvab.knmvd.nl/formularia https://repertorium.fidin.nl/
Duitsland		www.pharmnet-bund.de/dynamic/de/am-info-system/index.html
België		https://geneesmiddelendatabank.be
Denemarken		www.dkma.dk
Frankrijk		www.ircp.anmv.anses.fr
Polen		http://pub.rejestrmedyczne.csioz.gov.pl/#results
Europees		www.ema.europa.eu

Salmonellastatus van het koppel

Bij de gegevens over de voedselketen moet er bij vleeskuikens, leghennen, vermeerderingsdieren (kip) en kalkoenen vermeld staan of er salmonella is aangetroffen in het koppel. Op het VKI wordt dit aangegeven als:

- "Geen Salmonella aangetoond" (dit is ook van toepassing bij aantonen van Salmonella type vaccinstam);
- "Salmonella aangetoond: geen Salmonella enteritidis (S.e.) en/of Salmonella typhimurium (S.t.)";
- "S.e en/of S.t aangetoond".

Naast vermelding van de Salmonella status op de VKI moeten ook alle Salmonella testuitslagen worden aangeleverd aan de exploitant. De exploitant zorgt er voor dat de uitslagen op papier of in een digitaal systeem van de exploitant door de toezichthouder ingezien kunnen worden.

De uitslagen van de Salmonellaonderzoeken zijn medebepalend, naast bv de gezondheidsstatus van de koppel, voor de logistiek van de slachtplanning.

De slachthuisexploitant toetst

- of de laboratoriumuitslag overeenkomt met de vermelding op het VKI
- het monster is genomen binnen de juiste termijn (maximaal 21 dagen voor het slachten)
- bij uit Nederland afkomstige koppels: de uitslag afkomstig is van een erkend laboratorium, dat houdt in dat het laboratorium een accreditatie heeft van de Raad voor Accreditatie (RvA) én een erkenning heeft van de NVWA. (uitslagen dienen dus onder "Q" gerapporteerd te worden)

- Bij koppels leghennen/vermeerderingsdieren van een pluimveehouder die aan de veldproef verificatieonderzoek Salmonella meedoen, zullen in de laatste 3 weken voor slacht kippen onderzocht worden. Van deze kippen worden de blindedarm en de eileiders onderzocht op Salmonella. Dit onderzoek vervangt de reguliere monsternamen 3 weken voor de slacht en heeft bij een positieve uitslag dezelfde consequentie. Een toelichting op deze veldproef is te vinden op onze website: [Veldproef verificatieonderzoek Salmonella | Salmonella bij pluimvee | NVWA](#).
- bij uit andere lidstaten afkomstige monsters gelden de eisen van de lidstaat van herkomst. Het laboratorium dient minimaal geaccrediteerd te zijn. (uitslagen dienen dus onder "Q" gerapporteerd te worden)

Bij afwijkingen informeert de slachthuisexploitant de OD en overlegt of aanvoer van het koppel is toegestaan en zo ja, onder welke voorwaarden.